

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 2/04-30

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 29. apríla 2004 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa a zo sudcov Eduarda Báránya a Štefana Ogurčáka prerokoval prijatú sťažnosť V. S., T., zastúpeného advokátkou JUDr. D. T., Advokátska kancelária, K., vo veci porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prerokovanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu v Trenčíne v konaní vedenom pod sp. zn. 4 E 43/95 a takto

r o z h o d o l :

1. Okresný súd v Trenčíne v konaní vedenom pod sp. zn. 4 E 43/95 p o r u š i l právo V. S., aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prietáhov, zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a jeho právo na prerokovanie veci v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. V. S. p r i z n á v a primerané finančné zadosťučinenie v sume 15 000 Sk (slovom pätnásťtisíc slovenských korún), ktoré je Okresný súd v Trenčíne povinný mu vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. Kancelárii Ústavného súdu Slovenskej republiky u k l a d á zaplatiť trovy právneho zastúpenia V. S. v sume 14 010 Sk (slovom štrnásťtisícdesať slovenských korún) advokátke JUDr. D. T., Advokátska kancelária, K.

4. Okresný súd v Trenčíne j e p o v i n n ý uhradiť štátu trovy právneho zastúpenia v sume 14 010 Sk (slovom štrnásťtisícdesať slovenských korún) na účet Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 7000060494/8180 vedený v Štátnej pokladnici do 15 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením zo 14. januára 2004 č. k. I. ÚS 2/04-10 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť V. S., T. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prerokovanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu v Trenčíne (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 4 E 43/95.

Uvedeným uznesením ústavný súd zároveň ustanovil sťažovateľovi za právnu zástupkyňu v danom konaní pred ústavným súdom advokátku JUDr. D. T., Advokátska kancelária, K.

Zo sťažnosti a z jej doplnenia vyplynulo, že sťažovateľ podal v roku 1995 okresnému súdu návrh na výkon rozhodnutia uskutočnením prác a výkonov na základe právoplatného, okresným súdom schváleného zmiernu č. k. 8 C 1690/93-55. Konanie o výkon rozhodnutia doteraz nebolo právoplatne skončené a podľa tvrdenia sťažovateľa dochádza v ňom k zbytočným prietahom, následkom čoho mu vznikla nemajetková ujma vo výške 200 000 Sk,

ktorú žiada nahradiť ako primerané finančné zadosťučinenie. Z príloh, ktoré boli priložené k sťažnosti, tiež vyplýva, že sťažovateľ opakovane vyčerpал aj právne prostriedky nápravy tým, že na prietahy v konaní podal sťažnosti podľa § 17 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady č. 80/1992 Zb. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky, štátnej správe súdov, vybavovaní sťažností a o voľbách prísediacich (zákon o štátnej správe súdov) v znení neskorších predpisov. Vzhľadom na to, že uvedené sťažnosti boli neúčinné, sťažovateľ sa domáha toho, aby ústavný súd vydal tento nález:

„1. Okresný súd v Trenčíne v konaní vedenom pod sp. zn. E 43/95 porušil základné právo V. S. na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj jeho právo na prerokovanie veci súdom v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. V. S. priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 200 000,- Sk, ktoré mu je Okresný súd v Trenčíne povinný vyplatiť do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.

3. Okresný súd v Trenčíne je povinný zaplatiť náhradu trov konania na účet advokátky JUDr. D. T., Advokátska kancelária, K. do jedného mesiaca od nadobudnutia právoplatnosti tohto nálezu.“

Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci písomne vyjadrili obaja účastníci konania: okresný súd, zastúpený jeho predsedníčkou JUDr. M. T., listom zo 16. februára 2004 sp. zn. Spr. 248/2004 a právna zástupkyňa sťažovateľa stanoviskom k uvedenému vyjadreniu okresného súdu z 2. marca 2004.

Predsedníčka okresného súdu v relevantnej časti svojho vyjadrenia uviedla, že:

„(...) Návrh na výkon rozhodnutia prevedením prác a výkonov uvedením oplotenia do pôvodného stavu bol podaný na tunajší súd 12. 01. 1995 sťažovateľom V. S. Tento návrh bol doručený povinnému na vyjadrenie, ktorý dňa 24. 02. 1995 oznámil, že rozhodnutie, ktoré bolo titulom pre výkon (8 C 1690/93-55) rešpektoval, svoju povinnosť z tohto rozhodnutia splnil. Z toho dôvodu boli účastníci predvolaní na informatívny výsluch dňa 11. 04. 1995. Z úradného záznamu sudkyne vyplýva, že povinný považoval návrh za bezdôvodný

nakol'ko všetky práce podľa rozhodnutia súdu vykonal. Oprávnený – sťažovateľ V. S. sa tohto výsluchu nezúčastnil. K realizácii prác povinným sa nevyjadril.

Dňa 15. 12. 1995 bol oprávnený vyzvaný na zaplatenie súdneho poplatku, nakol'ko podaním návrhu si oprávnený svoju poplatkovú povinnosť nesplnil. K zaplateniu tohto poplatku došlo 12. 01. 1995. Dňa 30. 04. 1995 oprávnený oznámil súdu, ktoré práce povinný vykonal. Tvrdil, že povinný nevykonal montáž pletiva rovnakého typu ako mal predtým, nenatrel pletivo pôvodnou farbou.

V roku 1996 odišla zákonná sudkyňa JUDr. F. zo súdu a spis bol pridelený JUDr. K., ktorá následne na to odišla na materskú dovolenku. JUDr. Z., ktorá ju zastupovala (a následne jej bol spis pridelený) predvolala opätovne oboch účastníkov na výsluch na 25. 06. 1997. Pri tomto výsluchu oprávnený doznal, že práce boli povinným prevedené, ale trval na tom, že povinný nepoužil pôvodné pletivo z Drôtovne Hlohovec, nenatrel ho pôvodnou farbou (čo však nebolo v exekučnom titule uvedené). Povinný tvrdil, že použité pletivo rozmerovo, kvalitou a modulom zodpovedá pôvodnému pletivu a považoval svoju povinnosť uložení mu súdnym rozhodnutím za splnenú.

Oprávnený dňa 20. 08. 1997 požiadal súd, aby mohol práce vykonať niekým iným na trovy povinného. Následne na to sudkyňa zisťovala dopytom na poisťovňu, či nebola oprávnenému z titulu poisťnej udalosti vyplatená škoda, robila dopyt na jej rozsah, nakol'ko v priebehu konania o výkon rozhodnutia došlo k poškodeniu oplotenia dopravnou nehodou. Dňa 10. 08. 2000 uznesením pod č. k. E 43/95-55 bol návrh oprávneného – sťažovateľa zamietnutý z dôvodu, že povinný dobrovoľne splnil, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie súdu. Proti tomuto rozhodnutiu sa povinný odvolal dňa 31. 08. 2000.

Uznesením zo dňa 30. 11. 2001 pod č. k. 5 Co 19/01-63 odvolací súd predtým uvedené rozhodnutie súdu prvého stupňa zrušil s odôvodnením, že je potrebné vo veci vykonať ohliadku na mieste samom, určiť znalca, ktorý posúdi, či povinnosť uložená súdom bola splnená a v akom rozsahu.

V roku 2002 vybavovala agendu „E“ podľa rozvrhu práce JUDr. J., ktorá vo veci nekonala z dôvodu nadmernej zaťaženia. V roku 2003 bol spis pridelený Mgr. K., ktorá nariadila vo veci znalecké dokazovanie a nariadila vykonanie ohliadky na mieste samom. Na základe takto vykonaného dokazovania dňa 29. 01. 2004 vo veci rozhodla tak, že návrh

oprávneného ako bezdôvodný zamietla z dôvodu, že povinný si svoju povinnosť splnil v súlade s exekučným titulom. (...)

V súvislosti s prietiahmi v predmetnom konaní si dovoľujem poukázať na skutočnosť, že od územnosprávnej reorganizácie súdu v roku 1996 je tunajší súd personálne poddimenzovaný. V rokoch 1997 – 2000 mal každý sudca okolo 1 000 spisov. V roku 2000 na tunajšom súde pracovalo iba 13 z 23 sudcov. Traja sudcovia za tejto situácie boli napriek výslovnému nesúhlasu predsedníčky súdu a celého kolektívu prelození na stáž odvolacieho súdu. Počet spisov pripadajúcich na každého sudcu bol od 800 do 1 000 vecí. Vzhľadom na tento stav nebolo možné prijať žiadne účinné opatrenia na zabránenie prietahov, pretože v kompetencii predsedu súdu nie je zabezpečiť dostatočný počet sudcov alebo zabrániť ich preloženi na iný súd. Pri uvedených počtoch vecí pripadajúcich na jedného sudcu nie je možné konať plynulo a rýchle vo všetkých sporoch, najmä za situácie, že okrem zostatkov z predchádzajúcich období prišlo každému sudcovi do jeho oddelenia 60 – 70 nových vecí. Ani toho času nie je súd personálne dobudovaný. Štyri sudcovské miesta, na ktoré bol vyhlásený konkurz už v januári minulého roku (2003), nie sú stále obsadené. Napriek tomu došlo k preloženi ďalších dvoch sudcov na krajský súd, a to bez ich plnej náhrady.

Výška priznania finančného zadosťučinenia sťažovateľovi by mala zodpovedať aj tej skutočnosti, že sťažovateľ sa domáhal výkonu rozhodnutia napriek tomu, že povinný realizoval súdne rozhodnutie, ktoré bolo titulom pre výkon, ešte pred podaním tohto návrhu, čo vyplýva z rozhodnutia súdu prvého stupňa a zo znaleckého posudku v predmetnej veci“.

Právna zástupkyňa sťažovateľa vo svojom stanovisku k uvedenému vyjadreniu predsedníčky okresného súdu uviedla, že:

„Ako z obsahu vyjadrenia vyplýva, Okresný súd v Trenčíne zhodnotil sťažnosť sťažovateľa ako dôvodnú. Vzniknuté prietahy v konaní v danej právnej veci zdôvodňuje personálnou poddimenzovanosťou súdu, kedy nebolo možné prijať žiadne účinné opatrenia na zabránenie ich vzniku.

Uvedenú argumentáciu nemožno akceptovať ako právne významnú vo vzťahu k sťažovateľovi namietanému porušeniu jeho práv zaručených v čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Nadmerné množstvo vecí, v ktorých štát musí zabezpečiť konanie ako aj skutočnosť, že Slovenská republika nemôže v čase konania zabezpečiť primeraný počet sudcov na súde, ktorý oprávnený subjekt požiadal o odstránenie svojej právnej neistoty, nemôžu byť dôvodom na zmarenie uplatenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a v konečnom dôsledku nezbavujú štát zodpovednosti za pomalé konanie spôsobujúce zbytočné prietahy v súdnom konaní.

Súd vo svojom vyjadrení k samotnému priebehu konania potvrdil skutkový stav opísaný v sťažnosti, t. j., že o návrhu sťažovateľa na nariadenie výkonu rozhodnutia uskutočnením prác a výkonov rozhodol po uplynutí viac ako 9 rokov.

Tento stav vyvolal u sťažovateľa dlhodobý stav právnej neistoty, ktorý pretrvával počas celého tohto obdobia, napriek využitiu dostupných právnych prostriedkov nápravy. Predmet namietaného konania pritom nie je právne ani fakticky tak zložitý, aby objektívne podmieňoval dlhšiu dobu na prípravu rozhodnutia vo veci samej. Navyiac sťažovateľ ako účastník konania včas reagoval na požiadavky súdu a svojím postupom vytvoril podmienky na včasné rozhodnutie súdu v konaní. Napokon ani okresný súd vo svojom vyjadrení nenamietal skutkovú a právnu zložitost' danej veci.“

Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich stanoviskami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci namietaného porušenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, ktorej prerokovanie na ústnom pojednávaní - vzhľadom na povahu predmetu posúdenia, ktorá je určená povahou tohto základného práva - inak ústavný súd nepovažuje ani za vhodný, ani za nevyhnutný procesný prostriedok na zistenie skutočností potrebných pre meritórne rozhodnutie vo veci, t. j. rozhodnutie o tom, či namietaným postupom súdu bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov (I. ÚS 40/02, I. ÚS 113/03).

II.

Z obsahu sťažnosti a k nej priložených písomností, z vyjadrení účastníkov konania a z obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu ústavný súd zistil nasledovný priebeh a stav konania vedeného na okresnom súde pod sp. zn. E 43/95:

Dňa 12. januára 1995 - na základe okresným súdom schváleného, právoplatného zmiere z 30. mája 1994 č. k. 8 C 1690/93-55 - podal sťažovateľ okresnému súdu návrh na výkon rozhodnutia uskutočnením prác a výkonov proti povinnému J. P., D. (ďalej len „povinný“).

Konajúci sudca úpravou zo 7. februára 1995 dal kancelárii okresného súdu pokyn, aby bol návrh na výkon rozhodnutia zaslaný na vyjadrenie povinnému.

Dňa 11. apríla 1995 sa na predvolanie súdu dostavil na okresný súd povinný, ktorý trval na tom, že všetky práce podľa schváleného zmiere vykonal. Oprávnený sa na predvolanie súdu nedostavil, pričom svoju neúčasť ospravedlnil.

Dňa 23. augusta 1995 bol na okresnom súde spísaný s oprávneným úradný záznam, v ktorom uviedol, že povinný síce vykonal opravy plota podľa schváleného zmiere, ale nie dostatočne kvalitne. Oprávnenému bolo dané poučenie, že bude potrebné vykonať ohliadku vykonaných prác, s čím súhlasil.

Dňa 15. decembra 1995 okresný súd vyzval oprávneného na zaplatenie súdneho poplatku. Oprávnený tejto výzve vyhovel 12. januára 1996.

Dňa 30. apríla 1996 oprávnený doplnil svoj návrh na výkon rozhodnutia.

Dňa 25. júna 1997 sa uskutočnil vo veci výsluch oprávneného a dodatočne aj výsluch povinného.

Dňa 25. júla 1997 okresný súd vyzval sťažovateľa a povinného, aby oznámili súdu, či nedošlo k dohode vo veci. Sťažovateľ, ako aj povinný odpovedali na výzvu súdu 20. augusta 1997.

Dňa 29. decembra 1998 bol sťažovateľ vyzvaný okresným súdom, aby oznámil, či medzičasom nedošlo vo veci k zmenám, ktoré by mali vplyv na nariadenie a uskutočnenie výkonu rozhodnutia. Konajúci sudca zároveň vyzval Slovenskú poisťovňu, a. s., aby oznámila súdu, či v súvislosti s predmetným konaním nedošlo k poistnej udalosti. Slovenská

poist'ovňa, a. s., odpovedala na uvedenú výzvu okresného súdu 28. januára 1999 a sťažovateľ o jeden deň neskôr.

Dňa 24. septembra 1999 došlo k výsluchu oprávneného.

Dňa 1. októbra 1999 sťažovateľ predložil okresnému súdu doklady v zmysle zápisnice z 24. septembra 1999.

Dňa 4. februára 2000 okresný súd požiadal Hraničné oddelenie Policajného zboru Drietoma a Okresné riaditeľstvo Policajného zboru v Trenčíne, dopravný inšpektorát, o informácie v súvislosti s dopravnou nehodou, v dôsledku ktorej malo dôjsť k poškodeniu aj časti oplotenia, ktoré je predmetom výkonu rozhodnutia. Odpoveď Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Trenčíne, dopravného inšpektorátu, bola okresnému súdu zaslaná 24. februára 2000 a Hraničného oddelenia Policajného zboru Drietoma 1. marca 2000.

Dňa 10. augusta 2000 okresný súd uznesením č. k. E 43/95-55 zamietol návrh sťažovateľa na výkon rozhodnutia. Proti tomuto uzneseniu podal oprávnený odvolanie 31. augusta 2000.

Dňa 11. januára 2001 bol Krajskému súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) doručený spis okresného súdu sp. zn. E 43/95, aby rozhodol o odvolaní sťažovateľa.

Krajský súd uznesením z 30. novembra 2001 č. k. 5 Co 19/01-63 napadnuté rozhodnutie okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Spis bol vrátený okresnému súdu 13. februára 2002.

Uvedené uznesenie krajského súdu nadobudlo právoplatnosť po jeho doručení účastníkom konania 18. marca 2002.

Konajúca sudkyňa uznesením z 9. decembra 2003 č. k. E 43/95-70 nariadila vo veci znalecké dokazovanie. Znalecký posudok č. 01/2004 bol vypracovaný 23. januára 2004.

Na základe uvedeného znaleckého posudku okresný súd uznesením z 29. januára 2004 č. k. E 43/95-96 návrh sťažovateľa na výkon rozhodnutia opätovne zamietol. Proti tomuto rozhodnutiu podal sťažovateľ odvolanie.

III.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd,

alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. (...)

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov (...).

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná (...).

Ústavný súd si pri výklade „práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov“ garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o „právo na prejednanie veci v primeranej lehote“, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03).

Ústavný súd už rozhodol, že právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (a rovnako aj podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) sa vzťahuje nielen na konanie prvostupňového súdu, ale aj na konanie odvolacieho a dovolacieho súdu, ďalej na konanie v správnom súdnictve, ako aj na konanie o výkon rozhodnutia. Ústava a ani procesné predpisy upravujúce činnosť súdov v občianskych veciach totiž nevynímajú súdy z ich povinnosti konať bez zbytočných priet'ahov v žiadnej veci, ktorej môže byť poskytnutá súdna ochrana (I. ÚS 70/98).

Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). Ústavný súd pritom prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02). Podľa rovnakých kritérií postupoval ústavný súd aj v danom prípade.

Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom okresného súdu v konaní o výkon rozhodnutia uskutočnením prác a výkonov vedenom pod sp. zn. E 43/95, v ktorom sťažovateľ vystupuje ako oprávnený, došlo k porušeniu jeho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru.

1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd konštatuje, že rozhodovanie o výkone rozhodnutia uskutočnením prác a výkonov môže v danej veci predstavovať určitý stupeň zložitosti súvisiaci napr. s nevyhnutnosťou znaleckého dokazovania. Doterajší neobyčajne zdĺhavý priebeh napadnutého konania však ústavný nemôže pripísať na vrub zložitosti prerokovávanej veci, ale na vrub dlhodobej nečinnosti okresného súdu v danej veci.

2. Pri hodnotení ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľa v preskúmvanej veci, ústavný súd nezistil takú závažnú okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na jeho ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v tomto konaní k zbytočným prietahom.

3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v predmetnej veci a predovšetkým poukazuje na to, že nebolo možné neprihliadnuť na skutočnosť, že napadnuté konanie o výkon rozhodnutia dosiaľ na okresnom súde trvá už viac než osem rokov. Okresný súd bol pritom vo veci opakovane nečinný, konkrétne od 12. januára 1996 do 25. júna 1997 (sedemnást' mesiacov), od 20. augusta 1997 do 24. septembra 1999

(dvadsaťpäť mesiacov) a od 18. marca 2002 do 9. decembra 2003 (dvadsať mesiacov). Okresný súd teda počas piatich rokov a dvoch mesiacov vo veci nevykonal prakticky žiadny úkon smerujúci k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľ ako navrhovateľ vo veci výkonu rozhodnutia počas súdneho konania nachádza, čo je základným účelom práva zaručeného v citovanom článku ústavy a dohovoru (pozri napr. I. ÚS 41/02). Okrem toho ani úkony, ktoré boli vykonané v predmetnej veci mimo uvedených období nečinnosti, neboli vždy efektívne. K uvedeným zbytočným prietahom pritom nedošlo v dôsledku zložitosti veci ani správania účastníkov, ale výlučne v dôsledku postupu súdu. Obranu okresného súdu spočívajúcu v uvádzaní dôvodov, ktoré mali ako objektívne príčiny spôsobiť tieto prietahy, nemožno akceptovať. Skutočnosť, že okresný súd mal personálne problémy, ktoré nedokázal riešiť, nemôže byť na ťarchu účastníka konania a nemá povahu okolností, ktoré by vylučovali zodpovednosť súdu, ktorý je vecne a miestne príslušný na rozhodnutie vo veci občana, ktorý sa naň obrátil (pozri napr. I. ÚS 156/02).

Vzhľadom na všetky uvedené dôvody ústavný súd vyslovil porušenie práva sťažovateľa na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a v čl. 6 ods. 1 dohovoru, tak ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia pod bodom 1.

4. Vzhľadom na to, že okresný súd uznesením z 29. januára 2004 č. k. E 43/95-96 o návrhu sťažovateľa na výkon rozhodnutia rozhodol, neprichádzalo do úvahy v okolnostiach danej veci rozhodnutie podľa § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde.

5. Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie ako náhradu nemajetkovej ujmy vyjadrenej v peniazoch.

Sťažovateľ požadoval priznať primerané finančné zadosťučinenie vo výške 200 000 Sk, ktoré odôvodnil aj tým, že „Tento stav vyvolal u sťažovateľa dlhodobý stav právnej neistoty, ktorý pretrvával počas celého tohto obdobia, napriek využitiu dostupných právnych prostriedkov nápravy“.

Vzhľadom na okolnosti danej veci ústavný súd dospel k názoru, že len konštatovanie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nie je dostatočným zadosťúčením pre sťažovateľa. Ústavný súd preto uznal za odôvodnené priznať mu aj finančné zadosťúčinenie podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde, ktoré podľa zásad spravodlivosti, s prihliadnutím na všetky okolnosti zisteného porušenia práv sťažovateľa, najmä na povahu veci považuje za primerané vo výške 15 000 Sk.

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťúčinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia pod bodom 2.

6. Ústavný súd priznal sťažovateľovi (§ 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde) náhradu trov konania vo výške 14 010 Sk z dôvodu trov jeho právneho zastúpenia advokátkou JUDr. D. T., K.

Náhrada sa priznala za tri úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia 9. februára 2004, podanie upresnenia sťažnosti z 20. februára 2004 a písomné stanovisko k vyjadreniu okresného súdu z 2. marca 2004). Za tri úkony patrí odmena v sume po 4 534 Sk a k tomu trikrát náhrada režijného paušálu po 136 Sk (§ 13 ods. 8, § 19 ods. 3 a § 25 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 163/2002 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb), preto trovy právneho zastúpenia sťažovateľky predstavujú celkom sumu 14 010 Sk.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd o uplatnených trovách konania sťažovateľa rozhodol tak, ako to je uvedené pod bodom 3 výroku tohto rozhodnutia.

7. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok, treba pod „právoplatnosťou rozhodnutia“ uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. apríla 2004